

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

UNIVERZITA STAROSTY 2018

12. - 14. 9. 2018 Radešín

Téma : **Veřejné opatrovnictví a
omezení svéprávnosti**

Lektor: Bc. Věra Dvořáková

Časová dotace: **1 hodina/y**

Veřejné opatrovnictví

Malé opakování

Opatrovník se stará o **opatrovancova** práva a chrání jeho zájmy.

Role obce

- soud nenalezne vhodnou osobu blízkou → ustanoví opatrovníkem obec, kde **opatrovanec** **bydlí**
- zemře-li opatrovník (je odvolán) je obec dočasným opatrovníkem
- úkoly lze smluvně delegovat na jinou obec (návrh novely)
- osobní výkon opatrovnictví provádí **starosta** nebo jiný zaměstnanec obecního úřadu (na zákl. plné moci) – starosta je oprávněn vždy
- předpoklad osobní znalosti opatrovance
- navýšení příspěvku na výkon veřejné správy o 29.000,-

Veřejné opatrovnictví

Nové poznámky

- Samostatný zákon stále není schválen
- Viz nenalezne-li soud vhodnou osobu blízkou... **I obec má právo sama vyhledávat a soudu navrhnout vhodné osoby, které jsou vhodné pro výkon opatrovnictví.**
- **Jmenování veřejného opatrovníka není vázáno na souhlas obce.**
- Otázka bydliště x trvalého **bydliště...Není možné vykonávat opatrovnictví řádně, pokud opatrovníka a opatrovance dělí velká vzdálenost.**
- **Zvláštní odborná způsobilost úředníků**
 - **Obce 1. typu**
 - **Obce 2. a 3. typu**

Veřejné opatrovnictví

Zdroje zajímavých informací

- Metodický pokyn MVČR, Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly ZÁKLADNÍ INFORMACE PRO OBCE, JAKO VEŘEJNÉ OPATROVNÍKY (2015)
- Vyhláška MVČR č. 173/2017 Sb., kterou se mění vyhláška č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků, jíž dochází k zavedení nové správní činnosti „při výkonu veřejného opatrovnictví“.
- Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- <http://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/199-verejny-opatrovnik-/>
- <https://www.institutpraha.cz/overeni-zoz/zkusebni-otazky/zoz-zvlastni-cast/kurz-777/>

Omezení svéprávnosti

Malé opakování

Nikdo není zbaven svéprávnosti zcela → výčet úkonů opatrovníka určí rozhodnutím **soud**

Nutný respekt k přání opatrovance

Výjimky z pravomoci opatrovníka

- manželství
 - otcovství a osvojení
 - svéprávnost
 - prohlášení za mrtvého
-
- Omezení max na tři roky (není-li možnost zlepšení stavu nejdéle pět let).
 - Uplynutím doby omezení zanikají → nového řízení o prodloužení doby omezení

Omezení svéprávnosti

Vznik

- Pro zahájení je nutný návrh na omezení svéprávnosti
- Podání na okresní soud dle bydliště posuzované osoby
- Rodinný příslušník, ale třeba i ústav
- právní náležitosti –
 - označení navrhovatele,
 - soud, kterému je návrh adresován
 - posuzovaná osoba
 - dále je vhodné uvést, jaká rizika pro opatrovance plynou, pokud mu svéprávnost omezena nebude
 - vhodné přidat lékařskou zprávu
 - navrhnout důkazy (svědectví)

Omezení svéprávnosti

Průběh řízení

- Soud nařídí jednání
- Vyslechne
 - Posuzovaného (za určitých okolností ne, pokud požádá – vždy)
 - Znalce (až 4 týdny hospitalizace)
 - Ošetřujícího lékaře
 - Navrhovaného opatrovníka aj.
- Stanovení opatrovníka
- Rozsah omezení negativním výčtem (co opatrovanec „nesmí“)

Omezení svéprávnosti

Povinnosti opatrovníka

- udržovat s opatrovancem vhodným způsobem a v potřebném rozsahu pravidelné spojení,
 - projevovat o opatrovance skutečný zájem jakož i
 - dbát jeho zdravotní stav a
 - starat se o naplnění opatrovancových práv a chránit jeho zájmy.
 - Mezi povinnosti pak zákon řadí i „vysvětlovací povinnost“.
-
- Pozor na
 - přiměřené riziko
 - záležitosti běžného života

Omezení svéprávnosti

Výkon opatrovnictví

- Založení spisu
- Zjištění potřeb opatrovance (mapování životní situace)
- Zjištění finanční situace
- Převzetí správy majetku a financí (soupis spravovaného jmění)
 - Majetek
 - Dluhy i vyživovací povinnosti, zdravotní a sociální pojištění, obecní poplatky
 - Nemovitosti
 - Bankovní účty a cenné papíry, úspory
 - Příjmy vč. Důchodů
- Úvodní zpráva soudu – do 2 měsíců – vč. Soupisu spravovaného jmění
 - Výkon opatrovnictví
 - Sestavení rozpočtu pro časové období (měsíc)
 - Pravidelné vyúčtování do 30. 6. (lze i mimořádné na žádost soudu)
 - Konečné vyúčtování

Omezení svéprávnosti

Několik zajímavostí

- Nelze vynucovat přítomnost opatrovníka u lékařského ošetření, pokud si to opatovanec nepřeje
- Pokud si naopak opatovanec přeje přítomnost opatrovníka, musí mu zdravotnické zařízení vyhovět
- Žádný zákrok nelze provést bez souhlasu opatrovance (souhlas opatrovníka nestačí)
- U zákroků, jež mohou mít závažné následky je nezbytný předchozí souhlas soudu (opatrovnické rady)
- Běžný zákrok bez závažných následků a pokud mu opatovanec neodporuje, postačí pouhý souhlas opatrovníka

Omezení svéprávnosti

Zdroje zajímavých informací

- http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/krajsky-urad/socialni-oblast/verejne-opatrovnictvi/Metodika-verejneho-opatrovnictvi_final_13_2_2018.pdf
- Kurz Mgr. Monika Heczková; Otázky a otazníky v současné praxi opatrovnictví člověka (akreditovaný seminář)

...mohli bychom hovořit hodiny a hodiny

Velmi Vám děkuji
za trpělivost

- Bc. Věra Dvořáková
- vera.dvorakova@lit.hk.caritas.cz